

Contribution ID: 163

Tür: Oral Presentation

Felsefede Güçlü Yapay Zeka'nın Olanaksızlığı İddiaları Hangi Temellere Dayanır?

19 Aralık 2024 Perşembe 16:50 (30 dakika)

Yapay zeka (YZ) günümüzde tıp, ulaşım, eğitim ve günlük yaşam gibi birçok alanda ve toplumun çeşitli kesimlerinde büyük faydalar sağlamaktadır. YZ kullanımlarının insan hayatına katkıları için beklentiler her geçen gün artmakla birlikte YZ gelişiminin sınırları hala tartışılmaktadır. Bu bildiri, insan zekasına eşdeğer ve hatta ötesine geçen YZ'ların olanaksızlığına yönelik iddiaların hangi temellere dayandığını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Bildiri güçlü yapay zeka (GYZ) ve zayıf yapay zeka (ZYZ) kavramları arasındaki ayrımın YZ'nin kısa tarihçesi ve gelişimi bağlamında bu kavramların nasıl ortaya çıktığına değinerek başlayacaktır. GYZ, en az insan seviyesinde genel zekaya sahip olmayı hedeflerken, ZYZ belirli görevlerde uzmanlaşmış sistemleri ifade eder. GYZ'nin olanaksızlığına yönelik eleştirilen genellikle zihin felsefenin tartışmalarına dayanır. John Searle ve Hubert Dreyfus gibi filozoflar, Bedenleşmiş Zihin Argümanları çerçevesinde YZ'nin insan benzeri bilinç ve anlam yaratma kapasitesine ulaşamayacağını savunur. Searle'in "Çin Odası" argümanı ve Dreyfus'un fenomenolojik eleştirileri, YZ'nin insan deneyiminin öznel ve bağlamsal doğasını kavrayamayacağını öne sürer. Matematiksel ve Mantıksal Eleştiriler kapsamında Roger Penrose'un Gödelci argümanları, YZ'nin matematiksel sınırlarını belirlemek ister. Gödel'in tamamlanmamışlık kuramı, her formal sistemin kendi doğruluğunu tam olarak ispatlayamayacağını gösterir. Gödel'e dayanarak Penrose, YZ'nin insan zihninin tüm fonksiyonlarını gerçekleştiremeyeceğini savunur. Frank Jackson'ın "Mary'nin Odası" düşünce deneyi ile bilincin öznel deneyimlerinin fiziksel açıklamalarla tam olarak kavranamayacağını savunur. Buna dayanarak YZ'nin insan benzeri bilinç geliştirmesinin imkansız olduğunu öne sürülür. David Chalmers tarafından öne sürülen Bilincin Zor Problemine göre bilincin öznel deneyimlerinin fiziksel süreçlerle tam olarak açıklanamayacağını savunur. Bilincin zor problemi, YZ'nin insan benzeri bilinç geliştirmesini engelleyen temel bir sorun olarak karşımıza çıkar.

Bu bildiri, yukarıda belirtilen argümanların GYZ iddiasını hangi ölçütlere dayanarak eleştirdiğini analiz etmektedir. Amacımız, GYZ'nin kuramsal eleştirilerini ortaya koyarak, bu alandaki felsefi tartışmalara katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Güçlü Yapay Zeka, Zihin Felsefesi, John Searle, Roger Penrose, Frank Jackson

E-mail / E-posta

omerosmansari@gmail.com

ORCID ID

0000-0002-3665-3164

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Philosophy / Felsefe

Institution / Affiliation / Kurum

Kırklareli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü

Country / Ülke

Türkiye

Başlıca yazarlar:: Ömer Osman Sarı (Kırklareli Üniversitesi)

Sunu yapanlar: Ömer Osman Sarı (Kırklareli Üniversitesi)

Session Classification: Session 4.6 (Day 2)

Track Classification: Congist'24: Theoretical Foundations